

TALLINNA POLÜTEHNİK

TPI PARTIEKOMITEE, BEKTORAADI, KOMSOMOLIKOMITEE JA AMETIÜHINGUKOMITEE HÄÄLEKANDJA

Nr. 7(1156)

Ilmub 1949. a. aprillist

Neljapäev, 7. märts 1985

Hind 2 kop.

NAINE

TAASSUNNITAB

MAAILMA.

JUURTEST

PUNGADENI.

ELURASKUSTEST

KASVUKERGUSENI.

NAINE HOIAB

KARMHELLAS

PIHUS

PERE ÕNNE,

SÜDAMES

USKU JA

ÕNNEVALU.

TÕELISELT

ELAB NAINE

VAID MOISTMISES,

HELLUSES,

ARMASTUSES.

ELU ON IME.

TA SÜNNIB

PUNGADES,

SAAB TOITU

JUURTEST,

KASVAB ÕNNES.

MEES ON

LOODUSE KROON.

NAINE ON

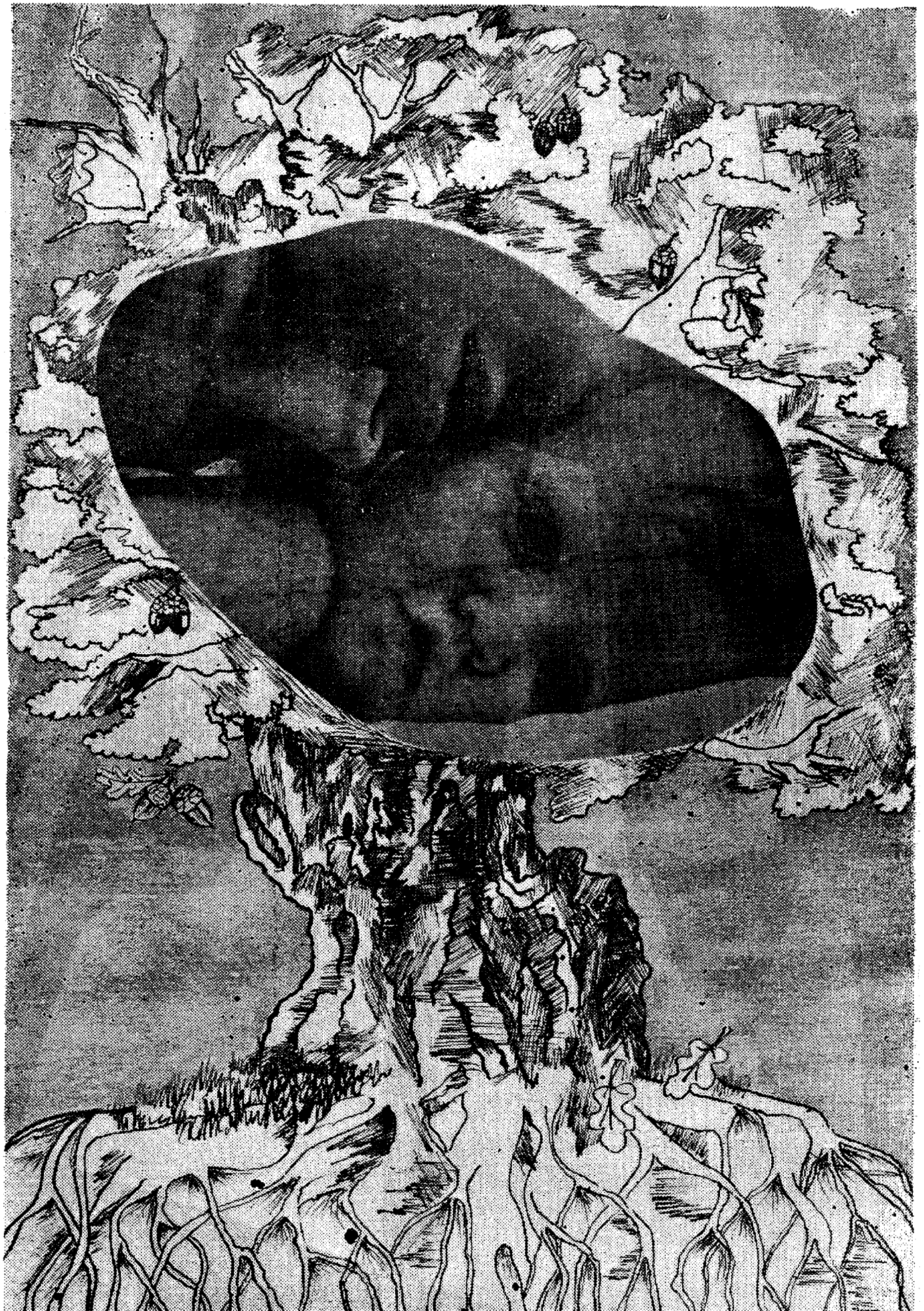
LOODUSE EHE.

EHE-KROONIL,

MIS ILMA

SELLETA SÄRA

KAOTAKS...

Seoses üldrahvaliku pidupäevaga õnnitlen kogu instituudi naisperet ja

KÄSIN:

avaldata tänu eeskujuliku ametialase, õppe- ning ühiskondliku töö eest järgmistele naisõppejõududele, -töölised, -teenistajatele ja -üliõpilastele: Eaine Alumäe, vaneminsener; Anu Annus, LS-81 üliõpilane; Liivi Annus, LS-81 üliõpilane; Mare Aru, vaneminsener; Marianne Bakalova, laboratooriumi juhataja; Antonina Betlem, õppemeister; Svetlana Betmanova, nooremteadur; Larissa Bogatõrjova, insener; Irja Edal, vanemraamatupidaja; Eve Eensaar, laborant;

Natalie Einasto, LI-67 üliõpilane; Aive Evart, vaneminsener; Olga Fjodorova, EV-47 üliõpilane; Rihti Harmants, insener; Inna Ivanainen, AO-67 üliõpilane; Maimu Jagunova, insener; Ljudmila Jermakova, kopeerija; Ida Järvis, mikrovõtete operaator; Hilja Jääger, sektori juhataja; Ollme Kaar, õppemeister; Vilhelmine Kallas, komandant; Tatjana Karaulova, vaneminsener; Anu Kase, KD-29 üliõpilane; Luule Kivest, vanemökonomist; Margarita Krotova, meister; Tea-Mall Krumme, insener; Helgi Kubo, vanemõpetaja;

Irina Kurtšina, operaator; Liivi Köverik, TI-41 üliõpilane; Elvi Lageda, assistent; Jutta Lahi, vaneminsener; Reine Laidsaar, nooremteadur; Siiri Liive, vanemraamatupidaja; Anne Lodi, KA-61 üliõpilane; Lembi Looper, kirjastusosakonna juhataja; Tamara Luks, meister; Inna Marudenko, insener; Eda Mesila, vanemlaborant; Lia Nöges, laborant; Miilvi Nõmmiksaar, aspirantuuri juhataja; Anu Oga, KU-61 üliõpilane; Riina Ohov, insener; Olga Opekiševa, meister; Marje Pesur, insener; Aino Plank, väljastaja;

Inna Portjanskaja, vaneminsener; Jutta Põldme, assistent; Aime Pärl, insener; Krista Randma, vaneminsener; Mare Randveer, dotsent; Galina Rastvortseva, vaneminsener; Maire Eillo, TI-41 üliõpilane; Jelena Rodionova, KA-27 üliõpilane; Maimu Saarepera, dotsent; Urve Sild, seadistaja; Olga Sjusjukalova, vanemõpetaja; Eleonora Soboleva, vanemlaborant; Helle Sumberg, nooremteadur; Ljubov Särg, insener; Laine Seina, masinaladuja; Taimi Taimsaar, vanemkorrektor;

Anne Talts, raamatukogu osakonnajuhataja; Mari-Ann Tamme, vanemtoimetaja; Tiit Tammeots, ET-61 üliõpilane; Katri Tammis, TL-61 üliõpilane; Jelena Teljakova, AO-67 üliõpilane; Ene Tšeterkina, assistent; Riina Täht, vaneminsener; Helve Unger, dotsent; Merle Urb, TP-41 üliõpilane; Mare Vahtra, KU-81 üliõpilane; Inga Vainik, insener; Tiia Vainola, laborant; Maimo Vellamäe, insener; Ljudmilla Veres, assistent; Natalja Virt, insener; Monika Öunapuu, TL-61 üliõpilane; Rektor B. TAMM

NAISTE ARGIPÄEVAST JUTTU...

...HALDUSPROREKTORI ABI ELLA SIMSONIGA.

«Töö on niivõrd mitmekesine, et ei oskagi kohe üldistavalt seletada. Tegeleme üliõpilaste majutamise, koos komandantidega hooldatava ühiselamute remondi, varustuse ja inventari eest. Ka töötajate ühiselamud alluvad meile. Ikka ei jätku ühiselamutesse koristajaid, valvureid, ka komandandid vahetuvad tihti. Siis otsime ka ise kaadrit. Tuttavate, meie töötajate kaudu. Praegu olene suutnud enamuse kohtadest täita, puudu on veel valvureid. Ja kes tahaks sellele tööle tulla, sest tudengid...

Tudengid on läinud lohakamaks. Passiivsemaks. Ma ei saa aru, kuidas saavad noored inimesed nii väsinud hingega olla. Elu on ju põlemine. Aga tudengite praegu kõige suhtes mingi imeleik leigus. Teisiti on aga õhtuse ja öise ühiselamuga. Siis tudengid «elab». Mina arvan, et enne korda majja ei saa, kui ühiselamutes on kindlad pääslad, kus valvur kaitstud tuule, külma ja tudengite eest. Kontrollreididel seisame vahel viieks üksel ja palume lubasid, kuid ikka oskavad mõned mööda tormata. Arvan, et ühiselamus kasvatab tudengit ainult range korra, mitte sõnadega. Ma šiiski usun tudengitesse.

Kindlasti on nad koolis, loengutel teistsugused. Ühiselamu on aga nagu mingi pinge maandamise koht. Ja tavaliselt teatakse seda ikka millegipärast kära ja pahandustega. No müüdugi, kes vaikselt elab, see ju välja ei paista. Meie aga puutume oma töös kokku just pahema poolega. Lõppude-lõpuks vastutavad ju kõik — ametiühing, komsomol, dekaanid, meie jne. Aga tudeng ei vastuta... selles konks ongi.

Kõige raskemaks pean oma töös just psüühilist momenti — kui ühiselamud pole korras, näen küll, mida ja kuidas on vaja teha. Aga ise ju kõike ei jõua. Töötajadki on passiivsemaks läinud, palgad on kah väikesed.

Aramineku mõtteid olen ka haudunud. Kõige raskematel momentidel. Vahel mõtlen, et selle kohta peal peaks mees olema. Tudengid on naiste vastu protesti täis — juba algkoolist peale on teda peamiselt naised kasvatanud.

Kui teistel on pühad, on meil kõige raskem. Käime kontrollreididel. Kui pole nädalavahe-tusel vaatamas käinud, on esmaspäeval tööle tulles süda raske. Kui muud pole tehtud, siis mõni aken on ikka puruks löödud.

Ülemust ma mängida ei taha. Võtaks parem ise töö kätte, kui käsutaks ja vastutaks.

Olen ametis veel ka instituudi Punase Risti Seltsis.

Kord aastast organiseerin liikmemaksude kogumist, tihemini doonorite päevi. Plaaniid on töusnud, eelmisel aastal me plaani ei täitnud. On kujunenud kummaline seaduspärassus — kes kord verd andnud, tuleb ka edaspidi. Ei tea, kas soodustuse (vaba päev, arstipunkti eelisjärjekorras teenindamine) või kartusest ülesaamise tõttu. Instituudis on käibel väljend «Vaba päev vere hinnaga».

Olen ka tootmismajandustöötajate a/u büroo liige ja tsiviilkaitse meditsiiniinstitutsiooni. Tööd jätkub.»

...ÜLIÕPILASKLUBI POLITMASSILISE TÖÖ OSAKONNA JUHATAJA ELLEN NOSSENKO.

«Instituudi klubitöö annab endale palju. Siin ei ole sa mitte niioleida põlveotsas tegija, vaid rohkem nõuandja ja kontrollija. On meeldiv suhtlemisrõhkus.

Töötunde meil ei loeta. Vahel mõni arvab küll, et mis nad seal ikka päeva ajal teevad, peamine töö ju õhtul. Tegelikult jätkub tööd alati. Kui teha tahad.

Minu juhtida on poliitilise suunitlusega huviklubid. Organiseerin ka kultuuriülikooli «Noorte ABC», see töötab edukalt praegugi. Nüüd juba kahe teaduskonnaga: perekonnaõpetus ja suhtlemisõpetus. Mõlemist võtab osa umbes 150 in-

mest. Tegelikult on ju ABC-1 ka loenguline vorm, aga huvi paistab jätkuvat. See korvabki vaeval.

Tegelen ka naisteklubi. Praegu on meil väga tugev aktiiv.

Müüdugi aitan massiüritusi läbi viia ja tegelikult aitame siin alati kõik kõiki.

Kurvastab see, kui oled ette valmistanud kõrgetasemelise tööse ürituse, aga publikut pole. Aasta aastalt kasvab millegipärast huvipuudus. Klubi «tantsuladest» osavõtt on kõige rohkemarulist.

Tihti minnakse ka teaduskonnaõhtute läbiviimisel kerge-keha vastupanu teed. Kutsutakse esinejaks, istutakse ja kuulatakse. Et aga ise midagi välja mõelda...

Loomulikult pole see alati nii. Mina seisukohta — noorus on hukka läinud — ei jaga. Aga passiivsus võtab tõesti maad. Ei saa arugi, miks. Võib olla teabeuputus?

Ei meeldi ka, et alkohol on tudengite seas nii suure tähtsuse omandanud.

aga üldiselt on tudengid tore. Ka meie juurde tulevad nad vahel täis entusiasmi, ettepanekuid, soov. Koos siis analüüsime ja leiame sobiva lahenduse.

Oleks enesealgatust vaid veel rohkem! Tudengivaimu kah. Kes tahab teha, see ka teeb.

Kes tahab viriseda, viriseb nangunii.»

Töötudud said räägitud. Alles siis tuli meelde: naistepäev ju tulemas. Soovide, ootuste ja lootustega.

ELLA SIMSON: «Soovin nüüd ja alati, et maailmas oleks rahu. Ootan 1986-ndat aastat, siis tuleb poeg sõjaväest koju. Loodan, et tudengitesse tuleb rohkem vastutustunnet, noortele nii loomulomast elavust ja särtsu. Vähem julmuse. Kuulutaks kõik tudengite päeval alkoholvabaks. Et igaüks teeks tööd südametunnistusega.»

EELLEN NOSSENKO: «Soovin, et mehed ei oleks mitte ainult naistepäeval galantsed ja viisakad. Ka mees-tudengid. Loodan, et naine on naine ka argipäeval.»

On ju loomulik, et ühiselamu on täis elu ja klubi täis üritusi. Et kõige selle taga inimeste töö ja mure on, ei tulegi alati meelde. Tulgu siis vähemalt naistepäevalgi.

See lugu sai kirjutatud kõigile instituudis töötavatele naistele mõeldes. Neid on palju. Nad on tublid. Seda ei tohiks unustada. Ka argipäeval.

TIINA TAMMER

ÜMBER LAUA...

istusid eelmisel teispäeval haldusprorektori abi Ella Simson, teoreetilise mehaanika kateedri dots. Gennadi Arjasov (partei-komiteest), ehituskonstrukt-sioonide kateedri dotsent Urmas Mänd (teenistujate ametiühingukomiteest), komsomolikomitee asesekretär Vadim Sampetov, III ühiselamu majavanem Henn Vendik, II ühiselamu majavanem Aivar Vald-na, II ühiselamu elanik Arvo Liiver (LE-41), I ühiselamu elanikud Maie Pärik ja Natalja Semtsjenko (mõlemad EE-47), mehaanikateaduskonna diplomaand Kaivo Linnas ning ajalehe «Tällinna Politehnik» tegevtoimetaja Enno Tammer.

Ajalohje ja komsomolikomitee eestvõtmisel see koostumine teoks sai ning eesmärgiks oli ARUTADA ÜHISELT IGIAL- JAID ÜHISELAMUPROBLEE-ME, TEADA SAADA VOIMALIKULT ERINEVATE INIMESTE ARVAMUST.

Algatuseks tutvustas G. Arjasov moodunud aasta lõpus partei-komitees vastuvõetud, abinõude plaani olukorra parandamiseks meie ühiselamutes. Lühidalt refereerituna oleks see järgmine: suurem tähelepanu sissepääsule ja valvele, range lubade kontroll, tööle rakendada tasulised valvurid, kindlustada kõik ühiselamue-lanikud lubadega (NB! uuest õppeaastast lähevad käiku uued load, igal ühiselamul oma värviga), ühiselamu üks peab olema kinni 23.00—6.00, öösine korrapidamise graafik peab teada olema ka dekaanates, regulaarselt peavad toimuma teaduskondade ja komsomoli-

komitee kontrollreidid, valmis peab saama III ühiselamu pääslakonstruktioon, I korruse aknad tuleb katta dekoratiivsete võredega, rangemalt nõuda majanõukogudelt sisekorra kindlustamist, korrusekorrapidajad peavad vastutama korra eest korrusel, õppeprorektor B. Tamme juhtimisel tegutses distsiplinaarkomisjon, kes ühiselamu sisekorra eeskirjade rikkumise eest on juba esimesed karistused (ja ranged) teinud.

Edasi püüame tekkilud jutuajamist vahendada võimalikult täpselt, nii nagu see kulges.

E. S.: Kui 1977. aastal tööle tulid, oli kord parem. Aga aasta aastalt on suhtumine muutunud ja seda kõigesse. Nüüd valitseb täielik ükskõiksus. Majanõukogus võib ju olla head aktiivi ning hakkajaid tudengeid, kuid kui teised üliõpilased-ühiselamuelanikud ei aita, ei toeta, ei tule ikkagi midagi välja.

Vanasti olid meil pahandused põhiliselt diplomandidega, nüüd aga algavad pahandused juba esmakursuslastest.

Liiga suur on tudengitel KARISTAMATUSE TUNNE. Igal aastal koostame pikad nimekirjad nendest, kes rikkunud korda, keda tuleks karistada, kuid tegelikult vaid vähesed saavad karistatud.

Ei kontrollita lubasid, lõhutakse — ja keegi ei tea, pole näinud lõhkujaid. Tudengid teavad oma õigusi väga hästi, aga kohustusi nagu polekski nende jaoks.

Nagu sel talvel oli. Mõned toad olid külmad. Pakkusime nende tubade elanikele sooje-

maid tubasid, ei, nemad protesteerivad, ei lähe, kirjutavad meie peale kaebekirju.

Müüdugi, majad on vanad, amortiseerunud. Võib-olla kui nullpunktist alustada, uute majade, uue mööbliga, võib-olla siis muutub ka suhtumine, hoiakse rohkem oma elamist.

E. T.: Majavanemad, kas muutub midagi tudengite suhtumises kui homme on kolme vana maja asemel kolm tuliuut, kõigi mugavustega suurepärased mööbliga ühiselamud?

H. V.: Ei tea, mina jätaks ühe vana maja alles. Kes olla ei oska, elagu, selles. Praegu küll aru ei saa, kust meil sellised tudengid, pole neil kodutunnet ega midagi, nagu kolooniast välja lastud. Ei osata kodu hoida.

A. V.: Ei osata ja ei taheta. Minu meelest enamuse kindlasti. Vaevalt et siis midagi muutub.

V. S.: Enne olümpiat olid ühiselamud korras. Oli ka palju uut mööblit. Mis sellest mööblit nüüd on saanud?

E. S.: Ega nii palju olnud midagi. Kolme ühika peale kukil umbes 30 kusetti. Palju on tänaseks juba ära lõhutud. Pehme mööbel on ette nähtud puhketubades. Tubades peavad eeskirjade järgi olema raudvoodid.

V. S.: Kas pole nii, et pehme mööbel on koondunud aktiivse tubadesse. Aga kui ühikates pole korda — ja korra kindlustamine on ikka eelkõige majanõukogu töö, mille eest siis aktiivile sellised privileegid?

U. M.: Pakun välja — anda pehme mööbel parimatesse tubadesse.

V. S.: Minu pärast kasvõi loosi teel seigitada valdajad, kuid kui majanõukogu ei tee tööd, siis pole neil ka mingeid privileege vaja.

G. A.: Aasta algul poolteist kuud majanõukogud tööd ei teinud, välja arvatud III ühikas. Nägin oma silmaga, kui komandandid ise viisid kõigest prügi välja.

A. V.: Polnud rahvast. Ei saanud valvetki korralikult paika panna. Ikka öeldi, et sõidan homme minema, või et on eksam jne. Eks endal oli ka kiirem aeg.

V. S.: Paneme siis sessi ajal ühiselamud kinni, või?!

G. A.: Miks III ühiselamud majanõukogu töötas. I ja II-s mitte?

V. S.: Jah, ja miks III ühikas on enam-vähem kord olemas, I ja II-s mitte?

E. T.: Võib-olla, Henn Vendik avab saladuse, kuidas ühiselamuse korda hoida?

H. V.: Saladust siin pole. Tuleb kannul käia, meelde tuleb jätta. Tihe side korrusekorrapidajaga. Kui juhtubki, et mõni tuba tõesti ei saa, siis kohe määrata uus tuba. Ülesannete mittetäitmise eest karistada: täiendav valvekord või uuesti kõiki koristama.

A. V.: Mul on aga mõned sihukesed toad, kus käid kolm päeva ja ikka ei saa asja. Lubatakse ja lubatakse ning ikka jäetakse tegemata. Ka karistus ei liiguta neid.

U. M.: Tuleb tarvitada veeligi rangemaid abinõusid. Aga eks see sõltub majanõukogust, kas kanda mõni konkreetne juhtum kaugemalegi edasi või mitte.

G. A.: Kas paljud pahandused pole seotud võõraste pääsemisega ühiselamusesse?

A. V.: Täitsa nõus. Meil on küll palgaline valvur, kuid surrutakse sellestki jõuga mööda.

V. S.: Lubade kontroll on nõrk. Ei küsita, ei näidata.

R. L.: Minu meelest kell üks-teist on liiga vara ukse sulgemiseks. Rongilt, kinost, teatrilt, kontserdilt tulles võid ju hiljemaks jääda.

V. S.: Kella üheteistkümnenni võivad ühiselamuses viibida külalised. Omad saavad sisse kuni kella üheni öösel. Selleks ajaks peaks küll kõik kohale jõudma.

M. P.: Meie ühikas oli aga nii, et õised valvurid läksid magama ja sisse ei saanud keegi. Nüüd talve ajal, pakasega.

H. V.: Jah, lubasid ei kontrollita. Istuvad valves niisama.

E. S.: Hiljuti olime I ühiselamuse kontrollimas. Tema valvelauas istus ega teinud teist nägugi, kes temast mööda marssisid.

Pääslad peavad olema. Ega need vanad valvuripapad ei suuda kedagi kinni hoida. Metall ette, vast sedita ei murrata.

U. M.: Kas pole nii, et see, kes valvelauas, ei tea, mis ta tegema peab. Valveülem peab ju ometi seigita. Olen kindel, et kui minna ja küsida —

Mis sa pead siin tegema? — saame vastuseks — ei tea.

H. V.: Kui teabki, ikka ei tee. Mõtleb nii, et milks mina siin ikka istun, palgeline valve saab selle eest raha, las tema rabeleb.

V. S.: On selline mentaliteet: minu tuba on minu kodu. Oma tuba ikka hoitakse, sinna juba naljalt soovimatuid võõraid ei lasta. Aga ühiselamu teravikuna — see pole minu kodu.

E. S.: Tean küllalt juhtumeid, kus oma tuba pole ka oma kodu. Küllaga on tube nagu seapesi.

E. T.: Ütleme nüüd, et pääsivad töötavad, lubasid kontrollitakse, võõrad sisse ei pääse — kas siis on kord majas?

E. S.: Ei ole. Praegu ajame isegi liialt palju väljasttulnute kaela. Aga kord hakkab ikka seest, elanikest endist. Väljast on väike osa korrarikkumisi.

U. M.: Ainult äärmuslikud juhtumid on seotud võõrastega.

E. S.: Ikka on omad koos. Ja alkoholi pruukimine.

U. M.: Jah, alkohol on esimene tuttav, kes väljast kaasa tuleb.

V. S.: Paljud need, kes ühikas ei ela, aga instituudis õpivad, lähevad oma kursusekaaslastele ühikasse külla, joovad, lõbutsevad, sigatsevad ega mõtle sellele, et teistele on ühikas kodus.

U. M.: Kõik algab ikka inimese sisemisest. Kuidas end hoiab, kuidas end kasvatada, suhtumine üldkehtivatesse käitumisreeglitesse. See on pikk aeg — sisemine mina, intellekt, lastetuba, kust ollakse ellu tulnud, missugused on sõbrad, milline on suhe alkoholiga. Kui tudeng ühikas joo ja laaberdab, midagi teda ei häiri, siis viimaseks kursuseks saame närvilise diplomandi, kes küll (võib-olla) lõpetab, kuid kes vaevalt on võimeline oma ülesandeid eeskujulikult täitma.

ja lähmata hea, kes on passiivne. Sest ega kõik elanikud ole halvad. Halba on isegi vähem, aga jah ta on agressiivsem. Ja kõik sõltub ka liidritest, majanõukogust, kuidas nad suudavad agressiivsusele vastu seista ja passiivsuse aktiivsuseks muuta.

E. T.: Võib-olla Ella Simson paari sõnaga iseloomustab praegusi liidreid — kas kõik on ikka omal õigel kohal?

E. S.: III ühika majanõukogu töötab, võib loota, majavanem on tubli, aga pool maja korrast tuleb minu arust kanda komandantide hea töö arvele. II ühiselamus on majavanem uus. Tundub, et liiga hea poiss, püüab ja teeb, aga teised majanõukogust ei toeta.

U. M.: Palju on neid ju sellest, kuidas inimesed omavahel klapiivad.

Meil on nii, et need, kes on aktiivsed, need on aktiivsed igal pool — küll teda valitakse sinna, küll tänna. Aga igal pool aktiivne olla on raske — rabeled end ühes kohas tühjaks ja näiteks majanõukogu tööks ei jätkugi enam aega ega tahtmist.

G. A.: Kõige huvitavam, et ühel majanõukogu valimise koosolekul tuli terve ühiselamu peale kokku vaid paarikümme inimest. Enam-vähem need, keda valiti majanõukogusse. Kas siis tõesti selleks ainsamaks suureks koosolekuks kah ei saada rahvast kokku?!

U. M.: Järelikult ei huvita, keda valitakse, ollakse harjunud — küll keegi ikka teeb.

Iga liider võiks endale kasvatada järeltulija. Praegu juhtuvad kokku rohkem juhulised inimesed. Valime tema — tema on aktiivne. Aga just sellepärast ei kõlba, et liiga aktiivne.

E. S.: I ühikas on tubli majavanem. Majanõukogu oleks ka nagu tubli, elu tundub neis olevat, karistatakse. Aga kord on ikka kõige halvem.

M. P. ja N. S.: Miks meie

aga võib-olla just oma rühma poisid on millegagi hakkama saanud. Õppejõud tuleb panna ka vastutama.

G. A.: Õppejõudude põhiülesanne on õpetada, kasvatada õppeprotsessi sees, mitte aga käia õhtuti mööda ühiselamuid nagu lapsehoidjad. Tudengid ise peavad oma majas asjad korda saama.

A. V.: Mõnede ükskõiksus ja suhtumine on hämmastav. Oli hulk inimesi koos, ise nägin, kes ja kuidas kupli lõhkus. Pärast kutsusin majanõukogusse välja, nemad mind ei mäletanud, mina ka neile ei õelnud, et olin lõhkumise juures. Küsisin siis, et kes lõhkus. Vastus — mis lõhuti, kus lõhuti, ei meie tea midagi.

V. S.: On ju korrusel igaks päevaks-ööks oma valvetuba. Vot las see vastutabki materiaalselt kõige eest, mis korrusel juhtub. Midagi lõhutakse, valvetuba maksab välja. Küll siis varsti on kõik terve.

H. V.: Olen põhimõtteliselt nõus, aga nad ei maksa midagi. Mis garanteerib selle, et saan summa kätte?

V. S.: Tuleb leida selliseid administratiivsed meetodid, mis sunnivad neid maksma.

E. S.: Oli meil üks suurem lambikuplite lõhkumine. Teame, kes peavad maksma, kuid nad ei korja, ei maksa. Ja kuidagi ei hakka hammas peale. See ongi, et tudengid ei vastuta mitte millegi eest, see ongi seesama **KARISTAMATUSE TUNNE**. Mismoodi saab nendega komandant hakkama, kui seda ei suuda juba dekanat?!

Minu poolt kasvõi ühiselamud instituudist eraldi, et seda võtan elama, kes korralikult käitub.

V. S.: Ettepanek — majutame ühikatuppa kaks inimest.

KUNST OLLA INIMENE

VLADIMIR LEVI

Igapäevaste suhete psühholoogia, eneseteostus suhtlemises.

Ajakirjast «Student'seskii Meridian» 1984, nr. 7, 8.

JA KUI ÕPILANE ON VALMIS, SISENE OPETAJA. (vanast raamatust)

Algus eelmises TP-s.

Olin siis alles algaja psühhoterapeut, ja kuidas ka ei püüdnud, ei suutnud kuidagi aidata Aleksander R-i, kes häbenes oma kokutamist sedavõrd, et püüdis eemale hoida igasugusest inimestega suhtlemisest. Isegi minuga vesteldes tõmbus ta kiitru, langetas silmad ja punastas. Kogelemine oli väga raskekujuline, alguse saanud juba kolmandast eluaastast.

Sügavas hüpnoosis rääkis Aleksander kergelt ja vabalt, kuid mu pingutused luhtusid niipea, kui Aleksander sattus jälle argisuhtlemisse. Me lahkusime kahetsusega...

Ja äkki, umbes kaheksa kuu pärast, ilmub Aleksander minu juurde särava naeratusega. Jutt täiesti vaba, vaatab häbenemata silma. «Kavatsen abielluda, doktor. Tulin teid tänama...» — «Vabandage, Alik...» — «MA EI OLE ALIK, OLEN SAŠA...» — «Saša? Ah jaa, Saša... Ma ei saa päris täpselt aru... Ma ei aidanud teid ju millegagi...» — «Teie näitasite mulle, mida ma SUUDAN. Aga edasi aitasin ennast ise.» — «Kuidas?» «Kui me teiega lahkusime, läksin ka kodust ära. Üürisin toa, vahetasin töökoha, astusin inglise keele kursustele, lõin uued tutvused.» — «Aga kuidas, kuidas te ometi nii äkki seda kõike otsustasite?» — «Otsustasin nii: kaotada pole nagunii midagi. Tuleb ennast unustada. Selleks aga peab olema uute inimeste keskel, KES EI TEA, ET MA KOKUTAN. Kogu aeg sisendasin endale, et ma ei ole Alik, vaid olen Saša. Ma nii väga tahtsin Saša olla...»

Nüüd hakkasin üht-teist taipama. Aleksandrit nimetatakse tööpoolest kas Alikuks või Sašaks, Sanjaks, kuidas kellelegi meeldib. Nii et nüüd on ta siis Saša. SAŠA, KES OSKAB RÄÄKIDA VABALT.

«Saša, aga õelge, palun, kas uute inimeste keskel te kohe rääkisite kokutamata, või...» — «Alguses oli väga raske. Kokutasin. Kuid sisendasin endale: ALIK KOKUTAS, ta veel ilmutab ennast aeg-ajalt, aga me lööme ta minema. Uued tuttavad Alikut ei tea, nad ei tea ka Sašat, järelikult ei tea nad ka, kas Saša kokutab või ei. Järelikult on ka Sašale ükskõik — kokutada või mitte. Püüdsingi lihtsalt hästi rääkida. Enda jaoks, mõistate?»

— «Kas te siis tõesti katkestasite igasugused suhted oma vanemate ja endiste tuttavatega?»

— «Mitte päris. Kuuest eemalolekust piisas. Nüüd võin jälle kodus olla ja kõigiga kohtuda. KUID AINULT SAŠANA. Veensin kõiki. Endisele tööle küll, enam tagasi ei lähe.»

See siis ongi see aktiivne **OMALOOMING** — peame seda meele.

Mu vana sõber T. mängis keskkoolis peamiselt Laisa Mitteõppija rolli. Tänu andekusele suutis siiski kooli lõpetada. Instituudis mängis sama rolli edasi, kuid viimase kursusel läks millegipärast üle Tähelepaneliku Õpilase rolli. Sellesse rolli jäi ta paljudeks aastateks, see aitas tal peamiselt töusta ka ametireedel. Ja tegelikult: küsida nõu iga tühise asja kohta, alati esitada küsimusi, kutsuda vastajasa esile. Targa Õpetilase rolli — kuidas ei saakski see kõik meeldida NEILE, KELLEST PALJU OLENEB?...

Nii kestis see ajamin, kui T. ei saanud professori nimetust. Nüüd muutus kõik: T. läks ise üle Targa Õpetilase rolli ja tõukas Tähelepanelike Õpilaste rolli mitte ainult kaastöötajaid, naist ja lapsi, vaid ka meid, endisi kaaslast, kellega harjumusest ikka aeg-ajalt kokku sai. Sõbralikel õhtu- ja traditsiooniliste toostide asemel pidas ta poeletunnilisi loenguid energiakriisist (energeetika oli ta eriala), aga individuaalsetel jutuajamistel õpetas meid, kuidas peab end üldi pidama alluvate, ülemuste, laste, naiste ja tundmatute lendavate objektide suhtes...

ENNAST LOOMA

Inimestevaheliste konfliktide ja mittemõistmise peamised põhjused on:

1. rollinertsus (nagu T. juhtumil),
2. piiratud või moonutatud kas enda või elukaaslaste rolli mõistmine,
3. rolliootuste puudumise tarpanime. Tavaliselt on need kahepoolsed vead. Enamus vanemad koolitavad sellel parast laste armastuse ja truuduse.

(Järgneb)

• ÜHISELAMUTES •

Algus 2. lk.

Altukse sulgemine ei taga veel puhtust, korda. Kui pole tahtmist oma sisemist mina kasvatada, käituda ettenähtud ühiskondlikes normides, siis algavadi korratused. Minu meelest meie tudengid pole veel sotsiaalselt küpsed.

H. V.: Ei mõtle keegi enesekasvatamisele, elatakse nagu sigalas, aga peagi lõpetatakse, minnakse juhtivale tööle, käiakse lipsu ja ülikonnaga.

U. M.: Millele ta lipsu paneb, kui pea on tühi, kui sisemus on tühi?!

Kui inimene ise ei taha, siis tõesti pole võimalik teda kasvatada.

Minu meelest on veel nii, et tudengi üks mina on päeval instituudis, õpib ja rabeleb; õhtuks ühiselamusse aga läheb teine mina, ükskõikne, minnalaskja.

G. A.: Et ühiselamutes pole korda, näitab koduse kasvatuse puudulikkust.

N. S.: Huvitav on jälgida pärast vaheäga ühiselamut. Kõik tulevad kodust, tasased, vaiksed, korralikud, ühiselamu on vaikne ja puhas. Üle nädala tavaliselt vastu ei peeta. Kõik kisub vanadele radadele tagasi.

V. S.: Minu meelest on osa, kes kodust tulles, ühiselamut nähes ekstaatiliselt rõõgatavad: «Oo, ühiselamu!» ja hakkab mõll pihta.

E. S.: Ühiselamus on omad sisekorra eeskirjad. Ja need on täitmiseks. Need peab täitma, muidu pole korda lootagi.

G. A.: Halb on agressiivne

nende tööd ja tublidust ei näe?! Ei ole küll aru saada, et midagi tehakse.

V. S.: Miks teistes kõrgkoolides on külmkapid ja telerid?

E. S.: Meil lõhutakse. Ei julge ju midagi välja panna. Lõhutakse ja varastatakse. Eriti I ja II ühiselamus. Miks III-s ühikas on rohkem mõõblit? Sellepärast, et see, mis katki, parandatakse ise ära.

G. A.: Külmkapid peaksid küll igal juhul olema.

N. S.: Loomulik, et aeg ajalt tahaks telerit vaadata. Aga pole võimalik.

V. S.: Kas poleks mõttekas nii, et instituut ütirib tubadele külmkapid, telerid. Ja kui midagi lõhutakse, maksab asja üürinud tuba selle kinni.

R. L.: Rühmajuhendajad peaksid tihedamini käima ühiselamutes, siis oleks rohkem korda ka. Aga õppejõud kardavad (või ei viitsi) minna. Ja minna tuleks mitte ainult päeval, vaid näiteks kell üks öösel.

V. S.: Komsomolikomitee tegi oma reide kell üksteist õhtul. Muidugi, siis oli veel vaikne. Aga raske on minna üks öösel, oleme meegi inimesed. Reide tuleb tihedamalt teha, et see hirmutaks, distsiplineeriks. Sel semestril jätkame. Vast mõnikord ka kell üks öösel.

E. S.: Kõik õppejõud pole kasvatajad. Tulevad siia, käivad ringi ja kirjutavad üht-teist žurnaali. Aga et ise midagi ette võtaks, seda ei ole.

Eks ole, tingimused missugused! Järelikult saavad ühiselamukoha tõesti parimad. Ja iga väiksemagi üleastumise eest — välja, sest neid, kes tahavad vabaksjäänud kohta, on parasjagu.

G. A.: Kristalliseerusid kaks poolt: 1) tudengkond ja nende huvid, 2) ühiselamute juhtkond (komandandid, majavanemad) ja nende huvid. Et tõesti kord majja saaks, peavad need kaks poolt lähenema, nende huvid peavad ühtuma.

Nii see jutuajamine oli ja nii see lõppes. Ei avanenud just eriti ilus pilt. Aga see polnudki eesmärgiks: musta valgeks värvida on raske. Ka ei paku- tud konkreetseid lahendusi — ka see polnud eesmärgiks.

Aga üks vana tõde selgus küll ja ilmselt peab selle jälle üle kordama: **KÕIK SAAB ALGUSE IKKA ÜLIÕPILASEST, TEMA MORAALIST JA KASVATUSEST, ELLUSUH- TUMISEST, VASTUTUS- JA KOHUSETUNDEST.**

Või pole nii, kallid üliõpilased?

PEETER NOVOD

NAINE

Oh ilu oh valu
üks naine kõnnib ilmas ringi
kord raskejalgne
kord ema
tema nimi on Armastus
kõikide naiste nimi on see
kõige ilusam nimi
üks naine kõnnib ilmas ringi
tema nimi on Armastus
üks naine kõnnib ilmas ringi
kord raskejalgne
kord ema
üks naine kõnnib ilmas ringi
oh ilu oh valu. 1984

EMALE

ELAS KORD — nii algab tuttav
muinasjutt. Elas kord Ema,
kes punus murekorve,
ja õiti nuttis tema.
Krosse anti tehtu eest,
jõud viimne võeti
tema seest.
Nii elas Ema,
kes murekorve
punus päevad läbi.
Viimasesse kukkus tema
nagu kuivanud käbi. 1976

GUNNAR KUHI (LS-41) foto

Tallinna Polütehnilise Insti-
tuudi Leiutus- ja Ratsionali-
seerimistevõime

ÜLEVAATUSE TULEMUSED

I. PARIMAD
TEADUSKONNAD
LEIUTUSTEGEVUSES

- 1. Mehaanikateaduskond
2. Energeetikateaduskond
3. Automaatikateaduskond

H. PARIMAD ALLASUTUSED
LEIUTUSTEGEVUSES

- 1. Peenmehaanika kateeder
2. Elektri- ja tehnoloogiliste protsesside juhtimise automatiseeritud süsteemide laboratoorium
3. Teoreetilise mehaanika kateeder

III. PARIMAD LEIDURID

- I koht ja rahaline preemia — 100 rbl. ENGO VÄLJAOTS — peenmehaanika kateedri laboratooriumi juhataja;

REIN LAANEOTS — peen-
mehaanika kateedri
dotsent;

II koht ja rahaline preemia —
75 rbl.

ALEKSEI TUMANOK —
teoreetilise mehaanika
kateedri vanemteadur;

TEET-ANDRUS KÕIV —
sanitaartehnika kateedri
vanemteadur;

III koht ja rahaline preemia —
50 rbl.

ARVO OORN — elektri- ja
tööstusharulabori juhataja
asetäitja;

BORIS GURJANOV —
elektronika kateedri
vanemteadur;

ELMO PETTAI — elektri-
ajamite tööstusharulabori
vanemteadur;

JUHAN LAUGIS — elektri-
ajamite tööstusharulabori
juhataja;

ULO-OLIMAR UDER —
füüsika kateedri dotsent;

VELLO MÄNNAMAA —
elektronika kateedri
dotsent;

PEEP CHRISTJANSON —
põlevkivikeemia ja
sünteesi probleemlabora-
tooriumi juhataja;

VALENTIN MENG —
masinaelementide
kateedri dotsent;

PARIM NAISLEIDUR —
preemia 50 rbl.

TIIA-MAJA SÜLD — põlev-
kivikeemia ja sünteesi
probleemlaboratooriumi
vaneminsener;

PARIM NOOR LEIDUR —
preemia 50 rbl.

JAAN TAMM — teoreetilise
mehaanika kateedri vanem-
insener;

PARIM RATSIONALISEE-
RIJA — preemia 50 rbl.

RUDOLF KALLASTE —
konstrueerimis-
eksperimentaalosakonna
keevitaja.

15. märtsil kell 18.00 esineb
instituudi aulas Ukraina NSV
Kunstnike Liidu liige, graafik,
poet, hõlloaja, laulude ja ro-
mansside esitaja

JEVGENI BATSRIN.
Piletid (1. rbl.) saab osta
ühingu «Teadus» TPI osakon-
nast (V-139, tel. 532-329).

ARSTIPUNKT TEATAB:

Kõrgenenud temperatuuriga
pole mõtet tulla mete juurde,
vaid kutsuda kohe telefoni teel
arst kohale.
Ühiselamuelanikud saavad se-
da teha numbritel 537-161 ja
537-168 kuni kella 12.00.

TÄHELEPANU
OPPEJÕUD JA
TEENISTUJAD!

TPI AU KOMITEE teatab,
et alates käesolevast aastast on
TPI töötajate ja teenistujate
lastele eraldatud 30 kohta
127. Lastepäevakodus. Infor-
matsiooni saamiseks palume
pöörduda TPI au komiteesse
A-IV-105.

ARMAS «POLÜTEHNIK»!

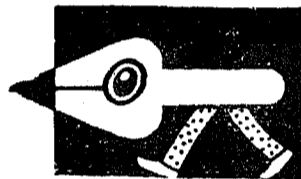
Õppetöö TPI-s pole tepts mit-
te kerge. Aeg ajalt vajab ka
tipikas tuge ja toetust. Samas
aga ei saa mitte märkimata
jätta, et II ühika kolmanda ja
neljanda korruse vahel on see
tugi ning toetus üsna ebakind-
del ning lausa katkendlik.
Millal ometi tehakse trepi
käsipuud korda?!

Elanikud

PRESSIKLUBILASED

ANU OGA, MARE KUKK,
KULДАР TAVETER, OLEG
HARLAMOV, TERJE KRIST-
MAN, RAIVO LINNAS, TÕNU
TOMBERG, TIINA PRIKK,
TIINA KORTS, KALLE
ISAND, AIMAR NAGEL —
13. märtsil kell 17.30 — tulge
kindlasti toimetusse (III-204).
Samuti oodatakse ka teisi,
kel huvi saada pressiklubi
liikmeks.

NB!

Järgmine TP on venekeelne.
22. märtsil ilmub abiturientide
reklaamnumber eesti keeles ja
29. märtsil vene keeles. Need

reklaamnumbrid müüki ei tule.

Esilehekülje on kujundanud
ENE TAGAMETS.

Teksti pildi kõrvale on kir-
jutanud TIINA TAMMER.

OLESTÄHENDUSI
NAISTE ELUST:
peaaegu pidupäevane,
üks päev enne naistepäeva,
heatahtlik,
Õnne Tiigale mõeldes

Naised on nõrgad. Nii nõr-
gad, nii näiliselt nõrgad, nii
naiselikult nõrgad. Naiste
nõrkus on nende tugevuseks.
Pisarad, hüsteerika, minesta-
mised, peavalu — ja piisab,
et mees lükkaks oma
vankumatus tões, oma raud-
seles veendumustes; piisab
ning mees leiab, et loomuli-
kult on vaja sõbrannadega
tundideviisi kohvitada ja tüh-
jast-tühjast lobiseda; piisab
ning juba hakkabki mees te-
gema ületunde, otsima hattu-
raatsi, et naine just selle ka-
suka (kleidi, kostüümi, palitu,

saapad, kingad ja nii edasi ja
nii edasi — lõputult) just tä-
navu saaks.

Muidugi on naised tublid.
Nad koovad, heegeldavad,
õmblevad, sünnitavad lapsi,
võitlevad võrdõiguslikkuse
eest, käivad poes, teevad süüa,
õpetavad meest, pesevad, ko-
ristavad, kraamivad, hoiavad
kodu korras, korjavad raha,
töötavad, täidavad plaani, saa-
vad preemiaid, oskavad võõr-
keeli, laulavad kooris, teevad
rahvasporti.

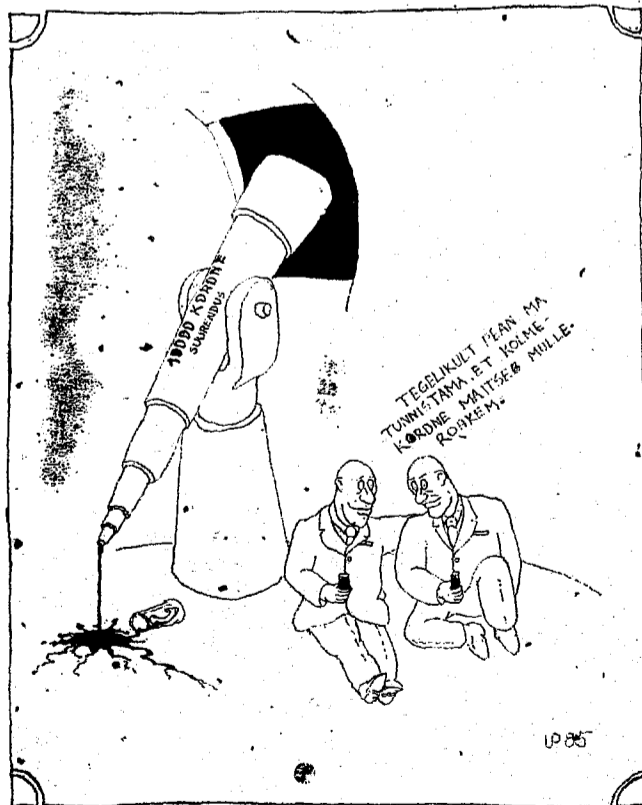
Jah, nad teevad palju, jõua-
vad palju ja naljakas — kõige
selle juures on nad ikkagi
kõige õnnelikumad siis, kui tu-
leb üks ajamata habeme, mus-
tade sokkide, kasimata keele-
ga ja veinilõhnaline meesole-
vus ning sosistab kõrva:

«Kallis, mu ainus, mu kul-
lake, ma armastan sind!»

Loomulikult võib ka mees
naise kõige suuremale uhkus-
tamisele («Mina sulle need
lapsed sünnitasin!») piiri pan-
na oma lausega: «Mina sulle
need lapsed...». Kuid eks sel-
les avaldugi humaanne võrd-
õiguslikkus, et need mõlemad
tegevused ei vabasta veel ei
naist ega meest kohustusest
olla EMA ja ISA.

Mehed ütlevad — USSISU-
GU. Ja õigustatult. Naised
keerutavad, räägivad midagi
võrdõiguslikkusest, piiblist,
vabandavad igivana olemuse-
ga, õelutsevad veidi, lõpuks
poetavad pisaragi. Kuid vastu
ei vaidle. Ohtuks poevad kais-
sugi. Ja rahul on mõlemad.
Elu läheb ikka omasoodu ning
pole siin midagi imestada, et
ka ussisugu võib meeldida.

(üleüldisi tähelepanekuid
tegi) JURI PDHA

URMAS PIIRI joonistus

«TALLINNA POLÜTEHNIK»
«ТАЛЛИНСКИЙ ПОЛИТЕХНИК»

Trükkikoda «Ühiselu», Tallinn, Pikk t. 40/42. Organ partkoma, rektorata, komiteeta
ЖКСМЭ и профкома Таллинского политехнического института «Таллинский поли-
техник». Типография «Южиспол», Пикер, 40/42.
Toimetuse aadress: 20020 Tallinn, Elitajate tee 5, TPI, 3. korrus, tuba 204, tel. 537-361.
Адрес редакции: 20020 Таллинн, Элитажте тез, 5, ТПИ 3 корпус, комната 204,
тел. 537-361.

Tell. nr. 1351
MB-00291

Vastutav toimetaja
G. HAZAN